

Arbeids- og organisasjonsplan for SVs Tegnspråknettverk 2022-23

Innledning

Arbeids- og organisasjonsplanen er en langsiktig strategi som slår fast de overordnede politiske og organisatoriske målene for lokallaget. Det skal også være en operativ plan, med viktige milepæler.

Årsmøtet vedtar den overordna arbeids- og organisasjonsplanen for en fireårsperiode, men rullerer årlig tiltaksdelen. Gjennom årsberetningen gjennomføres årlig evaluering. Arbeids- og organisasjonsplanen for SVs Tegnspråknettverk vedtas for perioden 2023-2027.

1. Politisk strategi

1.1 Hovedmål

Hovedmål 1

Styrke og synliggjøre SVs språkpolitikk, og bidra til informasjon og kunnskap om norsk tegnspråk innad i partiet.

Hovedmål 2

Sette norsk tegnspråk på dagsorden.

Hovedmål 3

Skape samlingspunkt for SV-medlemmer med interesse for og kompetanse om norsk tegnspråk og språkpolitikk.

1.2 Strategiske valg

Rolle

SVs Tegnspråknettverk er et rådgivende organ for partiet i tegnspråkpolitiske spørsmål. Nettverket består av personer med innsikt og interesse for tegnspråk og tegnspråkpolitikk.

Internt fungerer nettverket som et samlingspunkt for SVs medlemmer som ønsker å følge, diskutere og fremme forslag til tegnspråkpolitikken.

Hovedsaker

1. **CRPD:** Mange døve og hørselshemmede opplever at sine rettigheter ikke oppfylles grunnet manglende kunnskap og forståelse for deres unike språkposisjon. CRPD er sentralt for å sikre bedre rettigheter og klagemuligheter.
2. **Sikre tegnspråklige barns språklige rettigheter og tilgang på et godt tegnspråkmiljø:** Tegnspråklige barn er avhengige av tilgang på språkmiljø i hverdagen, av kontakt med andre tegnspråklige barn, og av faglig ekspertise. Dette er komplekst, og krever innsats på flere områder:
 - a. På hjemmeskolen må barna få tilgang på tegnspråklig undervisning fra voksne som virkelig kan språket. Kommunene må få økonomi og strengere krav på seg for å faktisk tilsette gode tegnspråklige lærere.
 - b. Kommunalt ansvar for en så liten og spesiell gruppe vil alltid være sårbart. Derfor har SV vedtatt at vi ønsker å utrede fylkeskommunale tegnspråklige barnehager og skoler med knutepunktfunksjon. Det er viktig at denne utredningen kommer raskt i gang.
 - c. Statped har spesialkompetanse, følger opp barnas utvikling og er en viktig støtte for kommuner og fylkeskommuner. De tilbyr også større tegnspråklige miljøer der barna kan møtes med jevne mellomrom. Dette tilbudet er blitt svekket, i likhet med Statped generelt. Dette må snus: Statped må styrkes, og deltidstilbudet for tegnspråklige barn må komme på plass igjen slik det var før høreregjeringens kutt, med botilbud.
3. **Eldreomsorg for døve:** Mange eldre døve blir isolert i sitt eget hjem, i omsorgsbolig og på sykehjem der det mangler tegnspråkkompetanse blant personalet og andre. Dette fører til redusert livskvalitet som følge av feilkommunikasjon, understimulering og ensomhet. Det må gjøres mulig å søke seg til tegnspråktilbud i andre kommuner.
4. **Stanse sosial dumping av frilanstolker og sikre dem forhandlingsrett med staten.** NAV Tolketjenesten har ansvar for det lovpålagte tilbudet om tolk for døve, hørselshemmede og døvblinde. NAV er i dag helt avhengig av tegnspråktolker som jobber frilans. NAV har fortsatt nulltimerskontrakter med frilanstolker, selv om nulltimerskontrakter ble ulovlig i 2019. Ettersom frilanstolkene er finansiert av støtnadsbudsjett har de ingen forhandlingsrett med staten. Selv etter flere utredninger er det regionale utfordringer med kapasitet og udekte oppdrag.

NAV har under nedstengingen satt strenge restriksjoner på tolkebestillinger med fysisk oppmøte, hvilket førte til betydelig færre oppdrag for frilanstolkene. Vi ser nå under gjenåpningen at det er mangel på tolk, ettersom flere frilanstolker søkte seg til andre og mer forutsigbare stillinger som har gitt økonomisk trygghet. Det påvirker særlig arbeidsliv, skole, utdanning og helse. Det betyr igjen at døve og hørselshemmede ikke blir inkludert i samfunnet.

Det er viktig å rydde opp i denne systematiske bruken av nulltimerskontrakter som skjer i statlig regi. En rødgrønn regjering kan ikke være bekjent med at en statlig organisasjon bedriver sosial dumping. Det er særdeles viktig at tolkenes fagorganisasjoner involveres i endring av avtaler, i tillegg til at brukerorganisasjonene får sagt sitt. Nevner spesielt veikartet som brukerorganisasjonene skisserte i 2019.

5. **Ta initiativ til gransking av statens behandling av døve.** Norsk tegnspråk slik vi kjenner det i dag ble utviklet på Norges første døveskole, grunnlagt i Trondheim i 1825. Men tegnspråk ble forbudt da oralismen ble innført som undervisningsmetode i 1880. Elevene måtte sitte med armene i kors, trene på å lytte, tale og munnnavlese. De ble straffet for å snakke tegnspråk og utviklet språksskam. Det gikk kraftig utover skolegangen for elevene, norsk tegnspråk fikk lav status i samfunnet og døve ble undertrykt. Alvorlige hendelser ble dysset ned. Dette varte helt inn i 1970-årene. Det er behov for en kommisjon som gransker behandlingen døve fikk av staten, med som mål å lære av historien og skape et inkluderende samfunn. 200 årsjubileet for norsk tegnspråk i 2025 gjør det aktuelt å la de siste tidsvitnene få ta oppgjør med det vonde i fortiden.

2. Organisatorisk strategi

2.1 Analyse

Våre styrker

Nettverket har dyktige og kunnskapsrike medlemmer som har bidratt til et godt partiprogram for 2021-2025. I tillegg har nettverket bidratt med oversettelse av valgkampmateriell til norsk tegnspråk. Det og mer til har ført til at SVs språkpolitikk er blitt mer synlig i forbindelse med valg 2021. Flere har meldt seg inn i partiet eller stemt SV. SVs Tegnspråknettverk har bistått partiet med innspill til stortingssaker og informasjon til regjeringsforhandlingene. Nettverket ble også invitert til partidebatter og tv-program.

Våre svakheter

Både den geografiske avstanden og koronapandemien gjør det utfordrende for medlemmene å holde kontakt uten å møtes fysisk. Interimsstyret har tatt i bruk Slack som kommunikasjonsmiddel og Google Drive som arbeidsområde. Facebook er brukt som kommunikasjonskanal for medlemmene, men nettverket bør vurdere alternativer til Facebook.

2.2 Organisatoriske mål

- Mål 1: Informere om og synliggjøre nettverket internt i partiet
- Mål 2: Lage håndbok for SVs Tegnspråknettverk som kan følge de neste styrene
- Mål 3: Flere medlemmer i nettverket

3. Organisatoriske prioriteringer

3.1 Medlemmer og rekruttering

Situasjonen i dag

SVs Tegnspråknettverk har påbegynt samarbeid med SV sentralt om registrering av nettverk i medlemslisten og ved innmelding. Styret har fått sin egen e-postadresse.

Mål

- Etablere registrering av SVs Tegnspråknettverk som nettverk i SVs medlemsbase
- 10 nye medlemmer i SVs Tegnspråknettverk

Tiltak

- Samarbeide med SV sentralt for å etablere rutiner for medlemsopplysninger
- Informere om SVs Tegnspråknettverk og engasjere flere til å bli politisk aktive

3.2 Folkevalgte

Situasjonen i dag

SVs Tegnspråknettverk har bidratt til større politisk engasjement blant medlemmer og sympatisører. SVs Tegnspråknettverk har i tillegg til dets styre seks tegnspråklige medlemmer med verv tilknyttet SV som folkevalgt eller som tillitsvalgt i partiorganisasjonen.

Mål

- Gjenvalg av tegnspråklige folkevalgte
- Flere tegnspråklige listekandidater på valg 2023

Tiltak

- Nominasjon av kandidater
- Kampanje for å stille som listekandidater på valg 2023

3.3 Skolering

Situasjonen i dag

Valgkampskolering med tegnspråktolk

Mål

- Tilby skolering med tegnspråktolker tilstede.

- Gjennomføre minst en skolering om SVs tegnspråkpolitikk

Tiltak

- Samarbeide med SV sentralt og lokallag for å velge skoleringer som skal tegnspråktolkes.
- Gjennomføre minst en skolering om SVs tegnspråkpolitikk

3.4 Internkommunikasjon

Situasjonen i dag

SVs Tegnspråknettverk har ei gruppe for medlemmer på Facebook. Styret har kommunisert gjennom Slack, det er en plattform som har fungert for styrearbeidet.

Mål

- Skape mer engasjement blant medlemmene.

Tiltak

- Kartlegge og undersøke eventuelle alternative plattformer eller kommunikasjonsformer som kan skape engasjement.

4. Valg 2023

Situasjonen i dag

SVs Tegnspråknettverk har 2 eller flere medlemmer som er listekandidater ved kommune- og fylkestingsvalg i 2023.

Mål

SVs Tegnspråknettverk er landsomfattende. I 2023 er det kommunevalg og SVs Tegnspråknettverk vil jobbe for at valgkampmateriell også skal være tilgjengelig på tegnspråk samt kunne benyttes til lokalvalg. SVs Tegnspråknettverk vil også løfte opp og synliggjøre lokale valgkampsaker relatert til tegnspråk. SVs Tegnspråknettverk vil også løfte opp og synliggjøre SVs listekandidater som er tegnspråklige eller engasjerte i tegnspråkpolitikk.

Hovedsaker

Sikre tegnspråklige barns språklige rettigheter og gi dem tilgang på et godt tegnspråkmiljø i barnehagen og skolen. Opplæringen skal ivareta tegnspråkets kultur og historie.

Fullgodt tegnspråklig tilbud i eldreomsorgen og sørge for at eldre skal kunne søke plass hos en annen kommune dersom bostedskommunen ikke har tegnspråklig tilbud.

Informasjon som kommer fra offentlige organ og er rettet til befolkningen, skal oversettes til norsk tegnspråk

Synliggjøre tegnspråklige som en språklig minoritet, også personer i nære tegnspråklige relasjoner (Coda, søsken, foresatte m. fl)

Strategi

Tiltak

- Nå potensielle velgere med informasjon om SV og om SVs tegnspråkpolitikk
- Sørge for tegnspråklig valgkampmateriell fra SV sentralt og lokalt.
- Være tilgjengelig for og støtte opp medlemmer av SVs Tegnspråknettverk som er aktiv i lokal valgkamp.
- Være tilgjengelige for medlemmer i SV i tegnspråkspørsmål de måtte ha i sin lokale valgkamp.
- Være tilgjengelig for valgkampaktivister i SV og bistå med informasjon og materiell
- Jobbe for at lokallagene i de fem største byene skal få valgkampmateriell på tegnspråk: Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Tromsø.
- Flere partier har tegnspråk i sitt partiprogram og kan være potensielle samarbeidspartnere i noen kommuner. Valgkampen bør fokusere på hvilke løsninger SV ønsker å få gjennomslag for og hva som skiller SVs politikk fra de andre.